

Evropski organ za vrednostne papirje in trge

Letno poročilo za leto 2011

Kazalo

Predgovor predsednika	3
Predgovor izvršne direktorice	6
Vloga in cilji organa ESMA	8
Upravljanje organa ESMA	8
Cilji organa ESMA	10
Eno leto delovanja organa ESMA – Teme, naloge in dosežki	14

Predgovor predsednika

Z veseljem vam predstavljam letno poročilo Evropskega organa za vrednostne papirje in trge (ESMA) za leto 2011, ki je bilo prvo leto njegovega delovanja.

To prvo leto je bilo tako za nas, novi evropski nadzorni organ, kot tudi za evropske finančne trge zelo razgibano. Ko je organ ESMA 1. januarja 2011 prevzel vlogo evropskega zakonodajalca za trg vrednostnih papirjev, so bili ti zelo negotovi, razmere pa so se proti koncu leta še poslabšale, ko so na evropskih trgih vrednosti izrazito padle. .

Vendar je bila vloga, zaupana organu ESMA, ne glede na stanje evropskih finančnih trgov jasna in menim, da smo bili uspešno kos izzivu, ki ga je določila Evropska unija (EU). To smo dosegli z nadzorom trga na ravni po vsej EU v tesnem sodelovanju z nacionalnimi pristojnimi organi, vzpostavivijo močnega sodelovanja s sestrskimi organi, Evropskim bančnim organom (EBA), Evropskim nadzornim organom za zavarovanja in poklicne pokojnine (EIOPA) in Evropskim odborom za sistemska tveganja (ESRB), da bi opredelili kopičenje tveganja. Organ ESMA je prav tako sodeloval pri izvajanju različnih dokumentov nove zakonodaje o finančnem trgu, katerih namen je odpraviti nekatere pomanjkljivosti ureditve finančnega trga in nadzora nad njim, ki jih je izpostavila finančna kriza.

Skupaj z drugimi novimi evropskimi in nadzornimi organi na nacionalni ravni je s tem, ko je začel dolgotrajni postopek zakonodajnih sprememb in njegovo izvajanje, opredmetil celoviti odziv Evrope na finančno krizo. Ustanovitev organa ESMA razumem kot začetek novega obdobja in način, kako bomo zavarovali vlagatelje ter zagotovili dobro delujoče in stabilne trge po vsej Evropski uniji. Pozitivni odzivi in podpora, ki sem jih v zadnjih dvanajstih mesecih dobil kot predsednik organa ESMA, mi potrjujejo, da smo na pravi poti k izpolnjevanju teh ciljev.

Organ ESMA ter njegova vloga pri oblikovanju predpisov in usklajevanju je trenutno edini evropski nadzorni organ z neposrednimi nadzornimi pooblastili za udeležence na trgu. Ta pooblastila izvaja na bistvenem področju nadzora nad bonitetnimi agencijami, ki predhodno ni bil predmet ureditve. Organ ESMA je od julija 2011 edini nadzorni organ bonitetnih agencij v EU in vsaka bonitetna agencija, ki želi poslovati na tem področju, ga mora zaprositi za registracijo. Leta 2011 je registriral skupaj 16 bonitetnih agencij, med katerimi so bili glavni akterji na trgu, kot so agencije Fitch, Moody's and Standard & Poor's, pa tudi številni drugi ponudniki ocenjevanja, ki poslujejo v EU. Umestitev bonitetnih agencij pod okrilje Evropskega nadzornega organa je ključni dosežek in osnovni pogoj za dobro ocenjevanje, ki lahko prispeva k boljšemu delovanju trgov. Da bi organ ESMA zagotovil stalno skladnost

bonitetnih agencij z novimi predpisi o preglednosti, neodvisnosti in notranjem vodenju, je decembra 2011 opravil prve inšpekcijske preglede na kraju samem, ki bodo, čeprav je to prvi korak pri uvajanju nadzora nad bonitetnimi agencijam, postali redna točka našega nadzora v tem tržnem sektorju.

Čeprav so bile bonitetne agencije v prvem letu obstoja organa ESMA pomembno področje delovanja, so bile del širšega nabora dejavnosti, s katerimi se je ukvarjal med letom. Posebna pozornost je bila namenjena obravnavanju vprašanj, kot so predlagana pravila o poslovanju za podjetja, ki se ukvarjajo z visokofrekvenčnim trgovanjem (HFT) in prodajo strukturnih investicijskih skladov ali indeksnih investicijskih skladov (ETF), in oblikovanju politike o tistih novih predpisih EU, na podlagi katerih mora organ ESMA zagotavljati nasvete ali tehnične standarde. Včasih se je zdelo, da smo tudi urejevalci kratic v zakonodaji o vrednostnih papirjih, ki so dobile vzdevke, kot so MiFID II, EMIR, UCITS, AIFMD in CRA III.

Menim, da je organ ESMA v letu 2011 naredil korak naprej pri utrjevanju slovesa v odnosu do enega od naših ključnih ciljev, to je dejavna vloga pri krepitvi varstva vlagateljev v EU s številnimi ukrepi za spodbujanje trdnih in prožnih trgov, na katerih imajo vlagatelji podatke, potrebne za sprejemanje odločitev o naložbah na podlagi informacij. V trenutnih tržnih razmerah si mali vlagatelji še naprej želijo čim večjo možno donosnost, kar jih vodi na neznana področja. Organ ESMA je vlagateljem v odziv na vse večjo priljubljenost ene skupine takih proizvodov izdal prvo opozorilo na ravni EU o tveganjih pri naložbah v devize.

Mali vlagatelji niso edini, ki zahtevajo varstvo, zato je organ ESMA lansko jesen zaradi zaskrbljenosti glede morebitnih učinkov govoric in prodaje na kratko v finančnih institucijah na številnih evropskih trgih uspešno uskladi uvedbo prepovedi neto kratkih pozicij. Poleg tega je izdal tudi navodilo o pravilni uporabi knjigovodskih pravil pri obravnavi državnih vrednostnih papirjev. Ob tej priložnosti bi se zahvalil vsem, ki so prispevali k uspešnosti organa ESMA v letu 2011. Zahvaljujem se svojim kolegom iz nacionalnih organov EU, ki so kot člani odbora nadzornikov usmerjali delo organa ESMA v teh težkih časih. Člani upravnega odbora pa si zaslužijo pohvalo za skrbnost in prizadevnost, ki so jo pokazali pri osredotočanju na vodenje organa, vključno z oblikovanjem večletnega delovnega programa, načrtovanjem proračuna in števila osebja.

Nazadnje bi se iskreno zahvalil vsemu osebju organa ESMA za predanost v preteklem letu in odlično delo, ki so ga opravili za organizacijo, saj so izpolnjevali njene cilje za krepitev zaščite naložb ter stabilnih in dobro delujočih trgov v EU.

Veselim se, da bom tudi v prihodnosti vodil to vse večjo skupino predanih Evropejcev.

Steven Maijoor

Predsednik

Evropski organ za vrednostne papirje in trge

Predgovor izvršne direktorice

Lani je bil ustanovljen Evropski organ za vrednostne papirje in trge. Kot izvršna direktorica sem ponosna, da lahko poročam o tem pomembnem prvem letu delovanja organa.

Ustanovitev evropskega organa je lahko izziv v kakršnih koli okoliščinah, organ ESMA pa je bil ustanovljen v obdobju, ki je bilo za evropske finančne trge težko, a so se po finančni krizi že pojavile številne zakonodajne pobude. Poleg tega je bilo obdobje med končno odločitvijo o ustanovitvi organa ESMA in njegovih sorodnih evropskih nadzornih organov septembra 2010 ter dejanskim prvim dnevom delovanja organa 1. januarja 2011 zelo kratko.

V prvih mesecih je bilo v ospredju načrtovanje in vključevanje operativne in postopkovne podlage novega organa, vključno s postopki sprejemanja odločitev, izborom predsednika in izvršne direktorice ter začetnimi finančnimi postopki in kadrovskimi postopki. Organ ESMA je poleg teh začetnih upravnih izzivov še preselil prostore čez reko Seno na nov sedež v 7. pariškem okrožju.

V prvem letu delovanja je organ uspešno izpolnil številne nove cilje. Glavni namen je bil ohranjanje visoke ravni operativne učinkovitosti v prehodnem obdobju, tako da so bili doseženi pomembni cilji našega prizadevnega delovnega programa v zvezi z dosežki politike in začetkom neposrednega nadzora nad bonitetnimi agencijami, ter krepitev varstva vlagateljev, finančne stabilnosti in nadzornih konvergenčnih dejavnosti.

Kar zadeva operativno ureditev, je organ na začetku leta 2011 vključeval 35 zaposlenih iz Odbora evropskih zakonodajalcev za vrednostne papirje (CESR), do konca leta pa se je to število povečalo na 60, ker se je začelo zaposlovati na vseh področjih organizacije. S prihodom novega predsednika in mene kot izvršne direktorice spomladi oziroma poleti 2011 se je začelo prestrukturiranje notranje ureditve in ustanovljeni so bili številni novi sektorji ter enote, kar izraža pravno odgovornost organa ESMA. V podporo novi strukturi so bila potrebna številna ključna imenovanja, po dolgotrajnem in temeljitem izbirnem postopku pa je bilo za vodenje novih področij izbranih nekaj visoko usposobljenih in vplivnih kandidatov s strokovnimi izkušnjami v vladnih in mednarodnih organizacijah, regulativnih organih in zasebnem sektorju. Tako je organizacija jeseni dobila močno vodstveno strukturo, ki je podpirala njeno sposobnost izpolnjevanja obveznosti.

Organ ESMA mora kot agencija EU zagotavljati, da njegovi finančni postopki, javna naročila in drugi upravni postopki spoštujejo stroge predpise iz zakonodaje EU. Organizacija je uspešno uvedla računovodski sistem EU (ABAC) in prenovila veljavne notranje postopke, da bi zagotovila skladnost z novimi predpisi. Prvi letni računovodski obračun organa ESMA za leto 2011, ki je v Prilogi B k temu poročilu, kaže, da so bili naši izdatki v letu 2011 za 20 % nižji od proračuna, kar je za prvo leto delovanja novega organa EU dober rezultat. Področje, na katerem smo v zaostanku, je informacijska tehnologija (IT), kjer zamuda pri velikem delu zakonodajnega programa pomeni, da je bilo v letu 2011 mogoče začeti manj projektov, kot je bilo prvotno načrtovano.

Rada bi se pridružila Stevenu in se zahvalila vsemu osebju organa ESMA za njihova prizadevanja, predanost in velik osebni ter skupni prispevek k uspešnemu prvemu letu delovanja organa ESMA. Zlasti bi se zahvalila vsem, ki so trdo delali v prehodnem obdobju vzpostavljanja nove organizacije in spremljali njeno rast v letu 2011. Posebna zahvala gre Carlu Comportiju, ki je organ ESMA zapustil ob koncu leta 2011, a je pomembno prispeval k vzpostavljanju organizacije.

Verena Ross

Izvršna direktorica

Evropski organ za vrednostne papirje in trge

Vloga in cilji organa ESMA

Poslanstvo organa ESMA je krepiti varstvo vlagateljev ter spodbujati stabilne in dobro delujoče finančne trge v Evropski uniji (EU). Organ ESMA kot neodvisna institucija izpolnjuje ta cilj, saj je pripravil enotni pravilnik za finančne trge EU in zagotavlja njegovo dosledno uporabo po vsej EU. Z neposrednim nadzorom ali dejavnim usklajevanjem nacionalnega nadzora prispeva k ureditvi podjetij, ki opravljajo finančne storitve in delujejo po vsej Evropi.

Organizacijske značilnosti organa ESMA

Šest značilnosti organa ESMA ter način izpolnjevanja njegovega poslanstva in ciljev:

- **evropski:** organ ESMA pri izpolnjevanju svojih nalog deluje v interesu EU. Organizacija kaže raznolikost EU;
- **neodvisen:** organ ESMA je neodvisen od institucij EU, nacionalnih organov in udeležencev na finančnih trgih;
- **kooperativen:** organ ESMA skupaj z nacionalnimi organi sestavlja mrežo EU nadzornih organov finančnih trgov. Sodeluje z vsemi ustreznimi evropskimi organi, vključno z Evropskim bančnim organom (EBA), Evropskim nadzornim organom za zavarovanja in poklicne pokojnine (EIOPA) in Evropskim odborom za sistemska tveganja (ESRB), ter zakonodajalci zunaj EU;
- **odgovoren:** sprejemanje odločitev organa ESMA je pregledno, z zainteresiranimi stranmi pa sodeluje odprto in vključevalno. Organizacija je odgovorna Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Evropski komisiji in širši javnosti;
- **strokoven:** organ ESMA si prizadeva za strokovno odličnost z zaposlovanjem visokokakovostnih kadrov z dobrim strokovnim znanjem in izkušnjami, znanjem in izkušnjami, pridobljenimi na finančnih trgih, ter spremljanjem dobrih praks in postopkov;
- **učinkovit:** organ ESMA uporablja svoje vire, da bi čim bolj sodeloval pri spodbujanju varstva vlagateljev ter stabilnih in dobro delujočih trgov v EU.

Upravljanje organa ESMA

Organ ESMA upravljata glavna organa odločanja, in sicer odbor nadzornikov in upravni odbor. Ima polno zaposlenega predsednika Stevena Maijooora in izvršno direktorico Vereno Ross. Predsednik in izvršna direktorica delujeta v prostorih organa ESMA v Parizu ter imata petletni mandat z možnostjo enkratnega podaljšanja. Predsednik je odgovoren za pripravo

dela odbora nadzornikov in predseduje na sestankih odbora nadzornikov in upravnega odbora. Poleg tega predstavlja organ navzven.

Izvršni direktor je odgovoren za vsakodnevno vodenje organa, vključno s kadrovskimi zadevami, pripravo in izvajanjem letnega delovnega programa, pripravo predhodnega predloga proračuna organa in pripravo dela upravnega odbora.

Odbor nadzornikov organa ESMA

Odbor nadzornikov sestavljajo vodje 27 nacionalnih organov in opazovalci iz Evropske komisije, organov EBA in EIOPA ter odbora ESRB. Poleg tega so bili kot stalni opazovalci povabljeni predstavniki z Norveške, Islandije in Lihtenštajna¹. Odbor usmerja delo organa ESMA in je odgovoren za odločanje o sprejemanju njegovih mnenj, smernic in priporočil, odločitev in o izdaji tehničnih standardov ter dajanju nasvetov institucijam EU.

Člane odbora nadzornikov in povzetke njihovih sestankov je mogoče najti na spletni strani organa ESMA: www.esma.europa.eu/bos.

Upravni odbor organa ESMA

Upravni odbor sestavlja šest članov, ki jih izberejo člani odbora nadzornikov. Predsednik organa ESMA Steven Maijoor je prav tako član upravnega odbora in mu tudi predseduje. Izvršni direktor in predstavnik Evropske komisije sta navzoča, vendar nimata glasovalne pravice (Evropska komisija lahko sicer glasuje pri proračunskih zadevah).

Glavna naloga upravnega odbora je osredotočati se na vidike vodenja organa, kot so priprava večletnega delovnega programa, proračun in število osebja.

Člane upravnega odbora in povzetke njihovih sestankov je mogoče najti na spletni strani organa ESMA: www.esma.europa.eu/mb.

Interesna skupina organa ESMA za vrednostne papirje in trge

Interesna skupina za vrednostne papirje in trge je bila ustanovljena na podlagi uredbe o ustanovitvi organa ESMA, da bi omogočili posvetovanje z zainteresiranimi stranmi na

¹ Organ za nadzor finančnih trgov v Lihtenštajnu je organu ESMA predložil zahtevo, potem ko je lihtenštajnski parlament sprejel zakon o spremembi zakona o organu nadzora finančnih trgov (FMAA), ki je začel veljati 1. januarja 2011. Zakon o organu nadzora finančnih trgov pomeni pravni okvir za sodelovanje in izmenjavo informacij med organom za nadzor finančnih trgov in njegovimi tujimi sorodnimi organi. Ta zakon je bistveno spremenil mehanizem pomoči, ki jo lahko organ za nadzor finančnih trgov ponudi za skladnost z mednarodnimi standardi na področju nadzornega sodelovanja in izmenjave informacij, kot je organ ESMA, večstranski memorandum o soglasju organa ESMA in zakonodaja EU.

področjih, pomembnih za naloge organa. Organ ESMA se mora s skupino posvetovati o osnutkih smernic in tehničnih standardih. Trideset članov skupine se je prvič sestalo julija 2011, organ ESMA pa jih je po javnem razpisu za izbor kandidatov imenoval za mandat dveh let in pol. Različno predstavljajo udeležence na finančnem trgu in njihove zaposlene, potrošnike in druge zasebne uporabnike finančnih storitev ter mala in srednje velika podjetja.

Skupina je leta 2011 za svojega predsednika izvolila predstavnika potrošnikov Guillaumea Pracheja. Podpirata ga sopredsedujoča podpredsednika Peter de Proft, predstavnik uporabnikov finančnih storitev, in Judith Hardt, predstavnica udeležencev na finančnem trgu. Skupina je v letu 2011 imela tri plenarna srečanja, povzetke katerih je mogoče najti na spletni strani: www.esma.europa.eu/smsg.

Cilji organa ESMA

Smotrna in učinkovita ureditev trgov vrednostnih papirjev je ključna za rast, integriteto in učinkovitost finančnih trgov in gospodarstva Evropske unije (EU). Učinkovita ureditev pa je ključna za zagotavljanje in ohranjanje zaupanja med udeleženci na trgu. Da bi spodbujali te razmere, so ustanovili organ ESMA, ki bi kot neodvisni organ EU zagotavljal boljšo usklajenost nadzornih predpisov in praks.

Organ ESMA za doseganje usklajenih predpisov in njihovo izvajanje po vsej Uniji določa standarde v zvezi z zakonodajo o vrednostnih papirjih in zagotavlja strokovno svetovanje, če ga za to pooblasti Komisija. Poleg tega ima pomembno vlogo pri neposrednem nadzoru nad finančnimi akterji, prisotnimi po vsej Evropi, kot so trenutne bonitetne agencije ali prihodnji repozitoriji sklenjenih poslov (TRs).

Letno poročilo organa ESMA je pomembno orodje za zagotavljanje odgovornosti organa pri izpolnjevanju ciljev in letnega delovnega programa. Da bi bolje razumeli njegovo vlogo, si je zastavil šest ciljev, ki si jih prizadeva uresničiti:

Nadzor

Neposredna nadzorna pooblastila organa ESMA so trenutno osredotočena le na eno skupino udeležencev na finančnih trgih, to so bonitetne agencije. Od 1. julija 2011 je pristojni organ za registracijo bonitetnih agencij v Evropski uniji in nadzor nad njimi. Poleg tega so v novih predpisih EU k pooblastilom organa ESMA dodana prihodnja neposredna nadzorna pooblastila v zvezi z repozitoriji sklenjenih poslov.

Organ z nadzorom nad udeleženci na finančnem trgu, ki so prisotni po vsej Evropi in bi lahko vplivali na integriteto finančnih trgov EU, prispeva k trdnim finančnim trgom in s tem podpira varstvo vlagateljev.

Enotni pravilnik

Organ ESMA kot določevalec standardov vzpostavlja usklajene regulativne tehnične standarde na različnih področjih ureditve vrednostnih papirjev. S pripravo teh standardov prispeva k vzpostavitvi enotnega pravilnika EU, ki bo veljal za vse udeležence na trgu in ustvarjal enake pogoje po vsej Uniji. Enotni pravilnik bo prispeval k izboljšanju kakovosti in usklajenosti nacionalnega nadzora, krepitvi in usklajenosti varstva vlagateljev po vsej Uniji in krepitvi nadzora nad čezmejnimi skupinami.

Konvergenca

Organ ESMA je bil ustanovljen, da spodbuja nadzorno konvergenco in tako zmanjšuje regulativno arbitražo kot posledico različnih nadzornih praks, ki lahko ogrozijo ne samo integriteto, učinkovitost in pravilno delovanje trgov, ampak navsezadnje tudi finančno stabilnost.

Organ izvaja medsebojne strokovne preglede veljavne zakonodaje EU na področju ureditve vrednostnih papirjev za spodbujanje pravičnih in uravnoveženih nadzornih praks. Poleg tega ima številna orodja za doseganje regulativne konvergenca, vključno z objavo mnenj, in v skrajnem primeru, s kršitvijo pravnih postopkov Unije.

Organ namerava zblíževanje uporabiti za usmerjanje dejavnosti na drugih področjih delovnega programa, vključno z izboljšanjem enotnega pravilnika z objavo smernic in priporočil na področjih, kjer obstaja različna uporaba, in s svetovanjem Komisiji na področjih, kjer bi bilo treba pregledati zakonodajo za uskladitev nadzornih praks.

Varstvo vlagateljev

Organ ESMA je z uredbo o ustanovitvi dobil vodilno vlogo pri spodbujanju preglednosti, enostavnosti in pravičnosti na trgih vrednostnih papirjev za potrošnike finančnih proizvodov ali storitev. Da bi vlagateljem zagotovil enako raven zaščite ne glede na prodajno mesto ali prodani proizvod, zbira, analizira in poroča o potrošniških gibanjih, medtem ko spodbuja pobude za finančno opismenjevanje in izobraževanje ter prispeva k razvoju skupnih pravil o razkritju.

Pomembno je, da spremlja nove in veljavne finančne dejavnosti, ker mu bo to omogočilo oceniti potrebo po sprejetju smernic in priporočil za spodbujanje trdnih trgov vrednostnih papirjev, in da zagotavlja večjo varnost vlagateljev po vsej Uniji.

Če bi organ ESMA ugotovil, da nek proizvod pomeni resno grožnjo za vlagatelje, bo razmislil o objavi opozoril. Če bodo začeli veljati trenutni zakonodajni predlogi, lahko organ ESMA v skrajnem primeru nekatere proizvode začasno prepove. Delo organa na tem področju bo vključevalo osredotočenost na zagotavljanje, da so finančne informacije udeležencev na trgu, namenjene vlagateljem, jasne, razumljive in v skladu z veljavnimi predpisi.

Finančna stabilnost

Da bi organ ESMA prispeval k zaščiti finančne stabilnosti trgov vrednostnih papirjev EU, mora stalno analizirati gibanja in zgodaj opredeliti čezmejna in medsektorska gibanja, mogoča tveganja in ranljivosti, ki izhajajo iz mikrobonitetne ravni. Zato bo izvajal ekonomske analize evropskih trgov vrednostnih papirjev in pripravil model učinka morebitnega dogajanja na trgu.

Organ ESMA bo o teh ugotovitvah redno in, če bo potrebno, priložnostno obvestil druge institucije v Evropskem sistemu finančnega nadzora ter druge evropske nadzorne organe ter odbor ESRB. Združevanje mikrobonitetnih podatkov, zbranih na nadzorni ravni, je ključno za opredelitev morebitnega povečanja makro tveganj za celotno gospodarstvo. Zato je treba redno obveščati vse nosilce odločanja, tudi na ravni EU, odbor za finančne storitve (FSC) in omizje za finančno stabilnost ekonomskega in finančnega odbora (EFC-FST), ki jim organ ESMA pošilja redna poročila.

Organizacijska ureditev

Da bi organ ESMA izpolnil številne naloge kot določevalec standardov in nadzorni organ, mora učinkovito in uspešno delati kot agencija EU, saj mora ravnati v skladu z različnimi predpisi in postopki EU. Organ ESMA želi biti pregledna in odgovorna organizacija in to letno poročilo je pomembno orodje za predstavitev načina, kako izpolnjuje svoje cilje, s čimer dokazuje odgovornost do institucij EU in širše javnosti.

Eno leto delovanja organa ESMA – Teme, naloge in dosežki

Trije ključni gonilni dejavniki v prvem letu delovanja organa ESMA so bili: nadaljnji razvojni sklop glede na finančno krizo, ohranjanje regulativnih sprememb na dnevnem redu in nadzor nad bonitetnimi agencijami. Organ je v težkem položaju na trgu prevzel usklajevalno vlogo pri nadzoru trgov EU, ki je vključeval dejavno spremljanje dogajanj in tveganj ter usklajevalne ukrepe prek nacionalnih pristojnih organov, zlasti v zvezi s prodajo na kratko, računovodskim poročanjem, mikrostrukturami trga, kliringom in poravnavo.

Pohitel je tudi s prevzemom nove vloge določevalca standardov EU za trge z vrednostnimi papirji med različnimi novimi zakonodajnimi dokumenti ali dokumenti, ki bodo kmalu spremenjeni. Pri tem je obravnaval trge (direktiva o trgih in finančnih instrumentih – MiFID), njihovo infrastrukturo (uredba o infrastrukturi evropskega trga – EMIR), preglednost (direktiva o preglednosti – TD, direktiva o prospektu – PD, mednarodni standardi računovodskega poročanja – MSRP), pravilno delovanje (prodaja na kratko, direktiva o zlorabi trga – MAD), predpise za udeležence na finančnem trgu, kot so bonitetne agencije (bonitetne agencije II in III) in investicijske sklade (kolektivni naložbeni podjemi za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje – KNPVP, direktiva o upraviteljih alternativnih investicijskih skladov – AIFMD).

Organ ESMA je nadaljeval izmenjavo izkušenj in najboljših praks med nacionalnimi nadzornimi organi, zlasti na področju nadzora trga, pa tudi na področjih, kot so prospekti in ponudbe za prevzem. Z dvostranskim sodelovanjem in prek skupnega odbora je vzpostavil trdne in uspešne delovne odnose z drugimi evropskimi nadzornimi organi in odborom ESRB.

Nadzor nad bonitetnimi agencijami, politika in varstvo vlagateljev na kratko

Glavni regulativni cilj organa ESMA, to je razvoj dobrega nadzora nad udeleženci, ki so prisotni po vsej EU, se je hitro uresničil, ko je julija 2011 postal edini nadzorni organ bonitetnih agencij. Do konca leta je z nacionalnimi nadzornimi organi registriral skupaj petnajst bonitetnih agencij, vključno s ključnimi akterji, kot so DBRS, Fitch, Moody's and Standard & Poor's. Organ ESMA je po njihovi registraciji proti koncu leta 2011 izvedel prve inšpekcijske preglede na kraju samem, katerih namen je bil preučiti, ali bonitetne agencije delujejo v skladu z zahtevami iz uredbe o bonitetnih agencijah.

Velik del virov organa ESMA je bil namenjen novemu političnemu dogajanju pri zahtevah trgovanja na podlagi direktive o trgih in finančnih instrumentih, pri čemer je organ ocenil skladnost treh novih predlogov oprostitve zahteve glede preglednosti pred trgovanjem iz te direktive, objavil končno mnenje o avtomatiziranem visokofrekvenčnem trgovanju ter nadaljeval delo v zvezi s proizvodi in vsemi vidiki pregleda iz direktive o trgih in finančnih instrumentih, ki trenutno poteka. Organ je v zvezi s potrovalnimi vprašanji po regulativnem

načrtu, ki ga je določil G20, začel priprave na predlagane tehnične standarde za ureditev izvedenih finančnih instrumentov OTC, centralnih nasprotnih strank (CCP) in repozitorijev sklenjenih poslov (uredba o infrastrukturi evropskega trga – EMIR). Pri upravljanju skladov je v zvezi s ključno direktivo o KNPVP in direktivo o upraviteljih alternativnih investicijskih skladov pripravil podrobne predpise za upravitelje alternativnih investicijskih skladov, oblikoval praktično ureditev za pozen prenos direktive KNPVP IV in začel preučevati indeksne investicijske sklade in strukturne KNPVP, da bi zagotovil enako raven varstva vlagateljev in preglednosti proizvoda za vse sklade.

Druga pomembna tema na dnevnem redu organa ESMA v letu 2011 je bila zagotavljanje prave ravni preglednosti z visokokakovostnimi informacijami. To je vključevalo spremljanje stališča organa o teh vprašanjih in sporočanje tega stališča mednarodni skupnosti računovodskega poročanja in organom, ki določajo mednarodne standarde. Organ je pri izpolnjevanju te naloge prispeval k oblikovanju mednarodnih standardov računovodskega poročanja (MSRP) in predložil mnenja o vprašanjih, povezanih z računovodstvom, kot je uporaba teh standardov pri obravnavi državnih vrednostnih papirjev.

Organ si je poleg te pomembne politične vloge še naprej prizadeval za izmenjavo izkušenj in spodbujanje razprav med nacionalnimi nadzornimi organi o vprašanjih nadzora trga in zadevah v zvezi z direktivo o prospektu (PD) in direktivo o preglednosti (TD), ponudbah za prevzem itd. Napredoval je tudi pri skupnem delu z drugimi evropskimi nadzornimi organi in odborom ESRB.

Poleg krepitve finančnega varstva potrošnikov z dodatnimi predpisi in zahtevami za posrednike in upravitelje skladov je vlagateljem izdal prvo vseevropsko opozorilo o naložbah v devize. Namen opozorila je bil vlagatelje opozoriti na tveganja, ki jih lahko povzročijo taki proizvodi, in jih obvestiti o tem.

Organ ESMA kot agencija EU

Organ ESMA je poleg tega, da se je osredotočil na politično in nadzorno vlogo, razvijal tudi notranjo organizacijo. To je vključevalo oblikovanje in izvajanje predpisov in postopkov, ki omogočajo, da upravljanje organa poteka pravilno in da organ izpolnjuje svoje naloge, kot je določeno v zakonodaji o njegovi ustanovitvi. Organizacija je zajemala finance, človeške vire, informacijske sisteme in logistiko.

Organ je načrtoval in izvajal organizacijske predpise in postopke, kot so javna naročila, plačila in pravila zaposlovanja, da bi jih uskladil z zahtevami EU. Ti postopki so skupaj z

nadaljnjim razvojem infrastrukture podpirali povečanje števila zaposlenih s 35 v januarju 2011 na 100 ob koncu leta 2012. S prihodom novega predsednika in izvršne direktorice spomladi oziroma poleti 2011 se je začelo prestrukturiranje notranje ureditve in ustanovljeni so bili številni novi sektorji in enote, kar izraža pravno odgovornost organa ESMA.

Organizacija je v prvih nekaj mesecih delovanja uspešno uvedla računovodski sistem EU (ABAC) in oblikovala potrebne finančne postopke, ki so omogočili upoštevanje predpisov EU pri prevzemanju prihodnjih izdatkov in plačil. Da bi omogočili delovanje organa ESMA, je bilo treba izvajati javna naročila ter strog in pregleden postopek za vse izbore ponudnikov.

Organ ESMA je sredi leta 2011 svoje prostore v Parizu preselil na nov naslov Rue de Grenelle 103. Selitev je bila potrebna zaradi vse večjega števila zaposlenih, pa tudi zaradi potrebe po večjem številu sejnih sob za sestanke z nacionalnimi pristojnimi organi in zunanjimi strankami, kot so odprta zaslišanja. Selitev je bila logistični izziv za mlado organizacijo, kot je organ ESMA, vendar je bila izvedena, ne da bi ovirala poslovanje.

Dnevni logistični izzivi hitro rastoče organizacije so bili precejšnji, vključno z informacijskimi sistemi. Poleg tega je organ še naprej vodil vseevropsko zbirko podatkov za poročila o transakcijah in razvil uspešno rešitev za informacijske sisteme za objavo preteklih ocen bonitetnih agencij. Napredek pri številnih drugih informacijskih projektih je bil počasnejši od pričakovanega zaradi velikih zamud pri zakonodajnih postopkih, na primer na področju izvedenih finančnih instrumentov OTC.